

Povjerenstvo za održivi razvoj, poticanje gospodarstva, energetiku i klimatske promjene

Na temelju članka 37. Poslovnika, a u vezi članka 28. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, Povjerenstvo za održivi razvoj, poticanje gospodarstva, energetiku i klimatske promjene na 26. sjednici održanoj 12. svibnja 2015. godine razmatralo je **Prijedlog zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, s Konačnim prijedlogom zakona.**

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova Povjerenstva usvojeno je sljedeće

MIŠLJENJE

1. Vlada Republike Hrvatske podržava donošenje Prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, s Konačnim prijedlogom zakona.
2. Sindikalne središnjice su suzdržane od iznošenja mišljenja na Prijedlog zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, s Konačnim prijedlogom zakona.
3. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Hrvatske udruge poslodavaca.

IZDOJENO MIŠLJENJE HRVATSKE UDRUGA POSLODAVACA

1. Kao što je i u samom Prijedloga Zakona navedeno, u obrazloženju hitnog postupka donošenja Zakona, obveza je RH da donese i objavi zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s Direktivom 2013/30/EU, od 19. srpnja 2015. Kako se radi o vrlo kompleksnom području i kratkom roku za usklađenje s Direktivnom, uz raspravu o ovom Zakonu trebalo je istovremeno raspraviti i provedbene propise kao i ostale propise koji zadiru i u ovo područje, a podliježu postupku usklađenja u navedenom roku. U skladu s navedenim, bilo bi potrebno preispitati rokove, dane Koordinaciji, u kojima Koordinacija treba izraditi popisane dokumente.
2. Sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti (članak 7.) je izmijenjeno, ali i dodatno zakomplicirano i u potpunosti neusklađeno sa ostalim zakonima. Iz navedenog proizlazi da bi za svako bušenje istražne bušotine trebalo „osigurati sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti“. Sudjelovanje javnosti u pitanjima koje obuhvaća ovaj Prijedlog Zakona potrebno je uskladiti s važećim zakonima, te jasno definirati, tako da to bude provedivo i prihvatljivo i za javnost i za ovlaštenika dozvole, odnosno operatora. Budući da je javnost uključena u odlučivanje već u najranijoj fazi izrade planova, prostornih planova, programa, strateških studija utjecaja na okoliš i procjene utjecaja zahvata za okoliš, ocjena o potrebi izrade navedenih studija, zatim kod prihvaćanja izvješća o sigurnosti, nema potrebe za dodatnim uključivanjem javnosti.
3. **ROKOVI**
Propisano je da je Koordinacija dužna do 16. srpnja 2016. godine izraditi:
 - a. plan vanjskog odgovora na iznenadni događaj koji obuhvaća sve odobalne radove u pojedinačnom području koje je obuhvaćeno dozvolom,
 - b. ustrojiti i voditi evidenciju opreme i usluga za odgovor na iznenadni događaj,
 - c. izraditi scenarije suradnje za izvanredne događaje.

Propisani su rokovi u kojima ovlaštenik dozvole treba dostaviti po ovom Zakonu tražene dokumente i sankcije u slučaju ne poštivanja istih.

Međutim, rok u kojem Koordinacija treba odgovoriti, odnosno riješiti pojedini zahtjev ovlaštenika dozvole, nije određen. Zbog kompleksnosti zahvata odobalnog istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, planiranja i realizacije potrebnih radnji, ovlaštenik dozvole trebao bi znati u kojem roku, u koliko je dostavio svu potrebnu dokumentaciju, može očekivati odgovor Koordinacije.

4. Obrasci za dostavu podataka - Članak 25. stavak 4. zahtjeva od operatora i vlasnika odobalnih objekata, odnosno ovlaštenika dozvole, dostavu izvješća u roku ne dužem od 10 dana. Članak se poziva na Provedbene uredbe Komisije EU br. 1112/2014 o utvrđivanju zajedničkog obrasca pomoću kojeg operatori i vlasnici odobalnih plinskih objekata razmjenjuju informacije o pokazateljima velikih opasnosti. Ova odredba zahtjeva dodatno pojašnjenje vezano za obrasce na kojima se izvješće treba dostaviti, odnosno obrasci trebaju biti preneseni u ovaj Zakon, odnosno provedbeni propis.
5. TROŠKOVI – ponovo ističemo da je troškove koji se mogu namiriti od ovlaštenika dozvole potrebno definirati. Zakon mora jasno i nedvosmisleno odrediti troškove ovlaštenika.

Ostale primjedbe:

Osim primjedbi koje slijede, većina primjedbi koje smo naveli za Nacrt prijedloga Zakona ostaje i dalje.

1. Naš prijedlog da se izbacij pojam „velika ekološka nesreća“, i dalje ostaje. Direktiva 2013/30/EU ne navodi „veliku nesreću“ i „veliku ekološku nesreću“ kao dvije vrste nesreća. U Direktivi čak ne postoji pojam „velika ekološka nesreća“, već „veliki okolišni incident“ koji nastaje kao posljedica nesreće, pa je samim tim i taj incident „velika nesreća“. U Zakonu o zaštiti okoliša i Uredbi o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari pojam „velika ekološka nesreća“ se ne spominje. Prema tome i dalje smatramo da je definicije potrebno uskladiti s Direktivom i zakonima koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.
2. Osim navedenog, bilo bi potrebno jasnije napisati još neke definicija, osobito definiciju „plan vanjskog odgovora na iznenadni događaj“.
3. U ovoj verziji umjesto definicije „nadležnog tijela“ uvodi se „koordinacija za sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (Koordinacija) – nadležno tijelo imenovano u skladu s ovim Zakonom, a koje je nadležno za provedbu regulatornih djelatnosti koje su nadležnom tijelu dodijeljene ovim zakonom“. U tekstu Prijedloga Zakona riječ „Agencija“ uglavnom je zamijenjena riječju „Koordinacija“, što će dovesti do dodatnih komplikacija, a iz Prijedloga Zakona proizlazi da Agencija služi samo za oglašavanje zakonom propisanih dokumenata na svojim mrežnim stranicama.

Primjedbe po člancima:

Čl. 7.

(1) Umjesto „Bušenje istražne bušotine s neeksploatacijskog objekta može započeti nakon što je osigurano...“ stavak treba glasiti: „Prije donošenja odluke o izdavanju dozvole treba osigurati...“ – u skladu sa st. (2) d. Nije propisano tko to treba osigurati.

(2) c) „na raspolaganje javnosti i zainteresiranoj javnosti stavljaju se relevantne informacije o takvim planiranim radovima uključujući, između ostalog, informacije o pravu sudjelovanja u odlučivanju, te o tome kome se mogu uputiti primjedbe ili pitanja“ - u fazi prije izdavanja dozvole, još uvijek se ne zna kakvi će se točno radovi izvoditi, što se detaljno planira stoga, u toj fazi nije moguće dati relevantne informacije već samo načelne.

Odobalni radovi

Članak 8.

(2) Odobalni radovi u području koje je obuhvaćeno dozvolom ne mogu započeti ili se nastaviti dok Koordinacija ne prihvati izvješće o velikim opasnostima.

- također povezano s člancima 13., 15., 16.: nigdje nije naveden rok u kojem se Koordinacija mora očitovati (izdati suglasnost ili odbiti)

Članak 15., st. (8) Planirane radnje određene stavkom 6. ovoga članka ne mogu se izvoditi dok Koordinacija ne prihvati izmijenjeno izvješće o velikim opasnostima za eksploatacijski objekt.

Članak 16., st. (7) Planirane radnje određene stavkom 5. ovoga članka, ne mogu se izvoditi dok Koordinacija ne prihvati izmijenjeno izvješće o velikim opasnostima za neeksploatacijski objekt.

Predlažemo postavljanje realnih rokova za navedene aktivnosti Koordinacije.

Članak 11.

(5) Financijski troškovi Koordinacije u izvršavanju dužnosti iz ovog Zakona mogu se namiriti od ovlaštenika dozvole.

Potrebno je definirati kako se utvrđuju ti financijski troškovi kao i što to znači – pokrivanje plaća/naknada dužnosnika ili samo pokrivanje nekakvih specifičnih troškova.

Članak 17.

(7) Operator ili vlasnik je dužan plan unutarnjeg odgovora na iznenadni događaj ažurirati izvješća o velikim opasnostima ili obavijesti koje se dostavljaju u skladu s člankom 13. ovoga Zakona kod svake bitne promjene.

Odredba je nejasna.

Obavijest i informacije o radovima u bušotini

Članak 18.

(1) Ovlaštenik dozvole je dužan izraditi, u slučaju radova u bušotini, obavijest i informacije o tim radovima u bušotini i iste dostaviti 30 dana prije početka radova Koordinaciju.

(3) Koordinacija mora razmotriti obavijest i izdati suglasnost prije početka radova u bušotini.

(4) Ako je za prihvaćanje obavijesti potrebno pružiti dodatne informacije, ovlaštenik dozvole je dužan na zahtjev Koordinacije, u roku ne dužem od 15 dana, dostaviti dodatne informacije i izvrši sve potrebne izmjene obavijesti.

(5) Vlasnik i/ili izvođač ne može započeti s radovima dok Koordinacija ne prihvati obavijest i izda suglasnost.

Primjedba:

Nije propisan rok u kojem se Koordinacija mora očitovati (izdati suglasnost ili odbiti). Ili je namjera zakonodavca da se stavak 1., 3. i 5. tumače na način da Koordinacija mora izdati suglasnost/odbiti njeno izdavanje u roku od 30 dana od dana dostave obavijesti? – s obzirom na stavak 1. gdje kaže da ovlaštenik dozvole treba dostaviti obavijest 30 dana prije početka radova pa se onda na početak radova gleda kao na unaprijed određeni trenutak? Ako to nije namjera, onda je propisivanje ovog roka za ovlaštenika (dostaviti 30 dana prije početka radova) potpuno nepotreban s obzirom na odredbu u stavku 5. koja kaže da „vlasnik i/ili izvođač ne može započeti s radovima dok Koordinacija ne prihvati obavijest i izda suglasnost“ – što znači da dan početka radova ovisi o Koordinaciji, a ne o Investitoru.

Tekst članka bi trebao biti jasniji te bi svakako trebalo jasno propisati rok u kojem se Koordinacija mora očitovati.

Obavijest o simultanim operacijama

Članak 19.

(1) Operatori i vlasnici koji sudjeluju u simultanim operacijama zajednički su dužni izraditi obavijest o simultanim operacijama.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga stavka Koordinaciji dostavlja ovlaštenik dozvole, u roku ne dužem od 30 dana, prije početka radova.

(4) Koordinacija mora razmotriti obavijest i izdati suglasnost prije početka radova na simultanim operacijama.

(5) Ako je za prihvaćanje obavijesti potrebno pružiti dodatne informacije, ovlaštenik dozvole je dužan na zahtjev Koordinacije, u roku ne dužem od 15 dana, dostaviti dodatne informacije i izvrši sve potrebne izmjene obavijesti.

(6) Operator, vlasnik i/ili izvođač ne mogu započeti s radovima dok Koordinacija ne prihvati obavijest i izda suglasnost.

Tekst članka bi trebao biti jasniji te bi svakako trebalo jasno propisati rok u kojem se Koordinacija mora očitovati.

Članak 35.

(1) zabraniti odobalne radove ako nije izvijestio Koordinaciju sukladno članku 33. stavku 1. ovoga Zakona.

Nije jasno o zabrani kojih odobalnih radova se radi:

- „odobalnih radova u području koje je obuhvaćeno dozvolom“ izdanom od strane RH ili
- se radi o zabrani odobalnih radova izvan EU?

Trebalo bi to precizno definirati o kojim radovima se radi. Mišljenja smo da bi se ovdje trebalo raditi o samo o zabrani „odobalnih radova u području koje je obuhvaćeno dozvolom“ te da se ovaj stavak nikako ne bi trebao odnositi na odobalne radova izvan EU.

Koordinator Povjerenstva

Denis Čupić v.r.